ISSN 2718-4218

SVINJOGOJSTVO

Glasilo Središnjeg saveza udruga uzgajivača svinja Hrvatske

broj 9 godina III. prosinac 2021.

Tema broja: Slobodno prasenje krmača

Meso hrvatskih farmi

Predstavljamo: OPG Vrček

Poštovani čitatelji,

Stigli smo do kraja još jedne godine, koja je za društvo u cjelini, a posebno za stočare bila jedna od najizazovnijih u posljednjih nekoliko desetljeća. Mnogi čimbenici su pridonijeli vrlo teškoj situaciji u kojoj se nalaze mnoge grane stočarstva, a među njima i svinjogojstvo. Pandemija korona virusa još uvijek uvelike određuje mnoge tržišne tokove, te je u kombinaciji s epidemijom afričke svinjske kuge u Europi te značajnim porastom cijena repromaterijala (stočne hrane, gnojiva) stavila stočare u izuzetno nepovoljan položaj. Unatoč izazovnoj godini, događanja u svinjogojstvu su bila dinamična, te u ovom broju kao glavnu vijest izdvajamo izbor novog predsjednika Saveza uzgajivača svinja Hrvatske, gospodina Dalibora Vrčeka, čije gospodarstvo predstavljamo u ovom broju.

S obzirom na nadolazeće promjene u legislativi koja regulira dobrobit životinja, u ovom broju bavimo se slobodnim prasenjem krmača, koje će u budućnosti postati standard u držanju krmača. Donosimo i osvrt na istraživanje prisutnosti korona virusa u populaciji divljih svinja u Republici Hrvatskoj. Iz Hrvatske agencije za poljoprivredu i hranu stižu novosti oko oznake Mesa hrvatskih farmi, te ćemo upoznati čitatelje s detaljima. Također, čitatelje ćemo upoznati i s postupkom zaštite naziva „Meso turopoljske svinje.“ I u ovom broju donosimo zanimljivosti iz svijeta svinja, kao i pregled stanja na burzi.

Na kraju, svim čitateljima želim sretan Božić, te manje izazovnu i uspješniju 2022. godinu!

Vaš urednik
Doc. dr. sc. Dubravko Škorput

Sadržaj

Uvodna riječ, Dubravko Škorput ____ 2
Održana 16. redovna godišnja i 5. izborna skupština Središnjeg saveza udruga uzgajivača svinja Hrvatske ____ 3
Meso hrvatskih farmi - Sustav označavanja svježeg svinjskog mesa i mesnih proizvoda ____ 4
Slobodno prasenje krmača ____ 6
Predstavljamo: OPG Vrček, Črnec Biškupečki ____ 9
Koronavirusi i osvrt na istraživanje prisutnosti sars cov-2 u slobodnoživućih divljih svinja (Sus scrofa) u Republici Hrvatskoj ____ 12
Postupak zaštite naziva „Meso turopoljske svinje“ – zaštićena oznaka izvornosti ____ 14
Najava: XVII. Savjetovanje uzgajivača svinja ____ 18
Zanimljivosti ____ 18
Burzovno izvješće ____ 19

Svinjogojstvo
br. 9, godina III.

Uređivački odbor:
Dalibor Vrček
Zoran Luković
Krešimir Salajpal
Goran Kiš
Danijel Karolyi
Kristina Gvozdanović
Mario Ostović
Anamaria Ekert-Kabalin
Dragan Solić
Mladen Škiljević
Željko Mahnet
Lorena Jemeršić
Hrvoje Gutzmirtl
Dominik Knežević

Glavni urednik
Dubravko Škorput

Zamjenik glavnog urednika:
Sven Menčik

Izdavač i osnivač:
Središnji savez udruga uzgajivača svinja Hrvatske
Trakošćanska 24, 42000 Varaždin
e-mail: sus@sus.hr
casopis@sus.hr
OIB: 53690670329
MB. 01954261

Žiro račun:
HR0823400091110185649

ISSN: 2718-4218

Grafičko oblikovanje i tisak:
“ZEBRA” Vinkovci

Digitalni primjerak

Naslovna fotografija:
Zoran Luković

Pretplata za tiskano izdanje: 50 kn

Pristigli radovi podliježu recenziji. Uredništvo časopisa “Svinjogojstvo” zadržava pravo prilagođavanja članaka stilu časopisa. Izdavač ne snosi odgovornost za stavove autora objavljenih članaka. Sadržaj časopisa ne može biti reproduciran bez dopuštenja izdavača. Rukopisi se ne vraćaju. Časopis izlazi kvartalno u tri broja.

Održana 16. redovna godišnja i 5. izborna skupština Središnjeg saveza udruga uzgajivača svinja Hrvatske

Dana 20. studenoga 2021. u Novoj Gradiški održana je 16. redovna godišnja i 5. izborna skupštine Središnjeg saveza udruga uzgajivača svinja Hrvatske. Nakon otvaranja Skupštine, pozdravne riječi uputili su gosti, predstavnik Hrvatske agencije za poljoprivredu i hranu, dr. sc. Dragan Solić, te ministrica poljoprivrede, mr. sc. Marija Vučković. Nakon izvješća o radu dosadašnjeg predsjednika Saveza Gorana Janče o aktivnostima saveza i financijskog izvješća, održani su izbori za predsjednika Saveza. Za izbor su se prijavila dva kandidata: Dobromir Čović i Dalibor Vrček. Nakon predstavljanja kandidata, provedeno je glasanje, te je od 29 prisutnih kandidata s 21 glasom za novog predsjednika Saveza izabran Dalibor Vrček iz Črneca Biškupečkog pokraj Varaždina, član Udruge uzgajivača svinja Varaždinske županije. Izabrani potpredsjednici Saveza su Mirjana Bilović, Dobromir Čović i Damir Jagić. Na kraju skupštine dr. sc. Polona Margeta prezentirala je sustav genetske analize koja se provodi sa svrhom utvrđivanja roditeljstva i pasminske pripadnosti.

ANIMAL HEALTH VISION

Provjerena kombinacija za optimalno zdravlje, rast i razvoj novorođene prasadi.

Postignite ravnotežu mikroflore crijeva prasadi i riješite se neonatalnog proljeva uz **AHV Quorum Sensing** rješenja.

Pomoću **AHV Piglet Activate** omogućite neophodnu energiju i optimizirajte razvoj crijeva prasadi unutar 24 sata od poroda.

Uz **AHV Piglet Control** preuzmite kontrolu nad zdravstvenim poremećajima i pravovremeno uklonite probavne smetnje životinja.

AHV®

Saznajte više na: 099 367 1330 // hrvatska@ahvint.com // www.ahv.hr

Meso hrvatskih farmi - Sustav označavanja svježeg svinjskog mesa i mesnih proizvoda

Dr. sc. Dragan Solić
Hrvatska agencija za poljoprivredu i hranu - Centar za stočarstvo - Sektor za uzgoj, testiranje i genetsko vrednovanje

Hrvatska agencija za poljoprivredu i hranu koristi Znak „Meso hrvatskih farmi“ u označavanju svježeg mesa i mesnih proizvoda poput kulena, šunke, pršuta ili kobasica. Znak Meso hrvatskih farmi je neobvezni sustav označavanja mesa i proizvoda od mesa na nacionalnoj razini. Svrha označavanja Znakom Meso hrvatskih farmi je promocija domaće proizvodnje mesa i mesnih proizvoda. Informiranje potrošača o podrijetlu nedvojbeno utječe na donošenje odluke o kupovini i na taj način promiče primarnu proizvodnju na farmama kao i preradu u hrvatskim industrijskim i obrtničkim pogonima. Neizravno, kroz promociju mesa hrvatskih farmi nastojim primarnim proizvođačima omogućiti bolje uvjete održanja i povećanja proizvodnje kroz bolju tržišnu poziciju. Istovremeno klaonička i prerađivačka industrija dobiva kvalitetnu sirovinu s naglašenim nacionalnim predznakom u smislu podrijetla.

U okviru sustava MESO HRVATSKIH FARMI postoje dva odvojena programa: označavanje svježeg mesa i označavanje mesnih proizvoda. Označavanje svježeg mesa i mesnih proizvoda moguće je s dvije vrste znaka koji se razlikuju po boji (crvena i plava) i tekstom koji naglašava odvijanje svih procesa u RH (crveni znak) ili djelomično odvijanje izvan Republike Hrvatske (plavi znak).

Program neobveznog označavanja svježeg mesa znakom MESO HRVATSKIH FARMI – ROĐENO I UZGOJENO / UZGOJENO U RH

Uvjetima za neobvezno označavanje svježeg svinjskog, svježeg goveđeg, svježeg janjećeg, svježeg jarećeg mesa i mesa peradi znakom Meso hrvatskih farmi propisuje se označavanje mesa znakom Meso hrvatskih farmi u odnosu na Republiku Hrvatsku kao državu rođenja na dva načina:

- životinje su rođene, tovljene i zaklane u Republici Hrvatskoj
- životinje nisu rođene, ali su tovljene i zaklane u Republici Hrvatskoj.

Znak Meso hrvatskih farmi ROĐENO I UZGOJENO U RH na crvenoj podlozi se odnosi na meso životinja koje su rođene, tovljene i zaklane u Republici Hrvatskoj a znak Meso hrvatskih farmi UZGOJENO U RH na plavoj podlozi odnosi se na meso životinja koje nisu rođene, ali su tovljene i zaklane u Republici Hrvatskoj. Znak se u promotivne svrhe može koristiti i isticati i na pročelju registriranih svinjogojskih i govedarskih te farmi ovaca, koza i peradi.

Program neobveznog označavanja proizvoda od mesa znakom MESO HRVATSKIH FARMI – ROĐENO I UZGOJENO / UZGOJENO U RH

Mesni proizvodi koji se označavaju Znakom Meso hrvatskih farmi dijele se u dvije kategorije: toplinski obrađeni mesni proizvodi i toplinski neobrađeni mesni proizvodi. Podjela mesnih proizvoda preuzeta je iz „Pravilnika o mesnim proizvodima (NN broj 67/18)“. Izgled Znaka istovjetan je kao i kod označavanja svježeg mesa.

Pored mesnih proizvoda iz navedenog pravilnika označavati se mogu i :

- mesni proizvodi koji ne udovoljavaju zahtjevima propisanim Pravilnikom za pojedine propisane nazive za mesne proizvode, a udovoljavaju zahtjevima određene kategorije ili skupine iz ovoga Pravilnika i stavljaju se na tržište pod uobičajenim ili opisnim nazivom te nazivom skupine odnosno kategorije.
- mesni i proizvodi koji ne udovoljavaju zahtjevima propisanim ovim Pravilnikom za pojedine propisane nazive za mesne proizvode ni zahtjevima određene kategorije ili skupine, već se proizvode prema proizvođačkoj specifikaciji i stavljaju na tržište pod opisnim ili uobičajenim nazivom.

Uvjetima za neobvezno označavanje proizvoda od mesa Znakom Meso hrvatskih farmi propisuje se označavanje u odnosu na Republiku Hrvatsku kao državu rođenja, državu klanja i državu prerade mesa :

- rođene, tovljene , zaklane i čije je meso prerađeno u Republici Hrvatskoj – ZNAK U CRVENOJ BOJI
- tovljene i zaklane i čije je meso prerađeno u RH – ZNAK U PLAVOJ BOJI
- rođene, tovljene i čije je meso prerađeno U RH, ali nisu zaklane u Republici Hrvatskoj – ZNAK U PLAVOJ BOJI

ZNAK U CRVENOJ BOJI - mesni proizvodi proizvedeni od mesa svinja, junadi, peradi, janjadi, jaradi koje su rođene, uzgojene i zaklane u Republici Hrvatskoj i čije je meso prerađeno u Republici Hrvatskoj označavaju se znakom u crvenoj boji.

ZNAK U PLAVOJ BOJI - mesni proizvodi proizvedeni od mesa svinja, junadi, peradi, janjadi, jaradi koje su uzgojene u Republici Hrvatskoj i čije je meso prerađeno u Republici Hrvatskoj označavaju se znakom u plavoj boji.

Mesni proizvodi proizvedeni miješanjem mesa svinja, junadi, peradi, janjadi jaradi koje su rođene, uzgojene i zaklane s mesom svinja koje su uzgojene u Republici Hrvatskoj označavaju se ZNAKOM U PLAVOJ BOJI.

Kako proizvođači i prerađivači mesa mogu postati korisnici?

Podnošenjem zahtjeva s pripadajućom dokumentacijom te potpisivanjem dvogodišnjeg ugovora s Hrvatskom agencijom za poljoprivredu i hranu. Tako se obvezuje na poštivanje propisanih kriterija u svim fazama proizvodnje, prerade i distribucije mesa i mesnih proizvoda na tržište.

Svi obrasci i kontakti dostupni su na mrežnim stranicama Hrvatske agencije za poljoprivredu i hranu. https://hhfp.hapih.hr/

Slobodno prasenje krmača

izv. prof. dr. sc. Vladimir Margeta
Fakultet agrobiotehničkih znanosti Osijek, Vladimira Preloga 1, 31 000 Osijek, vmargeta@fazos.hr

U novije vrijeme velika pozornost stručne, ali i šire javnosti, pridaje se razvoju proizvodnih sustava koji će biti u skladu s kriterijima dobrobiti i zdravlja svinja te u duhu dobre stočarske prakse. Polazeći od načela da je svinja emotivno, inteligentno i socijalno biće te od koncepta „Pet sloboda“ u kojima je „ispoljavanje osnovnih oblika ponašanja karakterističnih za vrstu kroz osiguravanje dovoljno prostora, adekvatnih objekata za držanje životinja i odgovarajućeg društva životinja iste vrste“ jedno od ključnih, stručnjaci su dizajnirali objekte i obore za prasenje krmača koji u visokoj mjeri omogućavaju dostizanje gore navedenih standarda, a da pri tome nema negativnog učinka na smanjenje proizvodnosti. Koncept „slobodnog prasenja“ izuzetno je zanimljiv za svinjogojstva kao što je hrvatsko, koja se temelje u većini na malim farmama i gdje bi primjenom ovakvog načina držanja dojnih krmača s prasadi naši svinjogojci mogli ostvariti određenu financijsku korist kroz dodanu vrijednost temeljenu na dobrobiti. Upravo je dobrobit jedan od temeljnih kriterija razvoja stočarstva u okviru „Zelenog plana“, tj., razvojne strategije Europske unije do 2050. godine.

Što je to „slobodno prasenje“?

Slobodno prasenje je relativno nov pojam u svinjogojskoj praksi, ako govorimo o intenzivnim proizvodnim sustavima. Dosadašnja široka praksa podrazumijevala je primjenu obora u prasilištima koji se sastoje od posebnog dijela za krmaču (uklještenje) i dijela za sisajuću prasad. Ovako dizajnirani obor onemogućuje u velikoj mjeri nagnječenja prasadi te osigurava relativno visoku higijenu samog prostora. Iako je mišljenje da je u ovako dizajniranim oborima smanjena smrtnost prasadi, ne postoje znanstvena istraživanja koja to potvrđuju i koja bi dala prednost ovakvim oborima u odnosu na obore bez uklještenja. To samo potvrđuje tezu da je smrtnost prasadi tijekom dojnog razdoblja posljedica niza čimbenika koji u sinergiji utječu na višu ili nižu stopu preživljavanja prasadi. Najveći problem, sada već „klasičnih“ obora za prasenje s uklještenjem vezan je uz kriterije dobrobiti krmača o kojima se ne može govoriti ukoliko je krmači tijekom cijelog dojnog razdoblja onemogućeno kretanje. Takvi uvjeti samo su jedan od razloga sve niže stope iskoristivosti rasplodnih krmača u visoko intenzivnoj proiz-

Slika 1. Klasični obor za prasenje s uklještenjem i obor za „slobodno prasenje“

vodnji i, u zadnje vrijeme, postaje sve veći problem s ekonomskog stanovišta budući da visoki postotak zamjene rasplodnog stada (remont) u znatnoj mjeri povećava troškove proizvodnje i izravno utječe na ekonomičnost. Alternativni sustavi u svinjogojstvu, u koje se ubraja i „slobodno prasenje“ u Hrvatskoj nisu nešto novo i nepoznato. Dapače, u ne tako dalekoj prošlosti, na većini naših gospodarstava i malih farmi provodio se upravo ovakav sustav prasenja krmača, tako da naša zemlja i naši svinjogojci baštine tehnologiju i znanje koje može doprinijeti unapređenju ovakvog sustava i njegovoj značajnijoj i široj primjeni u praksi. Osnovna odlika „slobodnog prasenja“ je obor za prasenje krmača koji je dizajniran na način da nema uklještenja za krmaču, ali je zadržan autonoman prostor za prasad, do kojega krmača ne može doći i na bilo koji način ih ugroziti. Obori kod „slobodnog prasenja“ najčešće se nastiru steljom, iako postoje i oni bez stelje. Sustav pregrada, vrata i prepreka dizajniran je na način da omogućava prasadi da se izmakne u slučaju naglog lijeganja krmače i potencijalnog nagnječenja.

Slika 2. Primjeri obora kod „slobodnog prasenja“; SWAP (gore) i PigSAFE (dolje)

Prednosti i nedostatci sustava „slobodnog prasenja“

Najvažniji koncept obora u sustavu slobodnog prasenja je da je dizajniran za stimuliranje dobrog ponašanja majki, daje optimalne funkcionalne prostore, a da pritom i dalje osiguravaju sigurnost smještaja i zaštitu prasadi. Prednosti „slobodnog prasenja“ očituju se kroz poboljšanja u držanju krmača i prasadi, ali i koristi za radnike:

Prednosti za krmače:

- Sloboda kretanja u svakom trenutku;
- Mogućnost izgradnje gnijezda prije prasenja;
- Zatvoreno mjesto gnijezda;
- Kosi zidovi za podršku u situacijama naglog lijeganja;
- Mogućnost kontakta sa susjednim krmačama;
- Mogućnost hranjenja na različitim mjestima.

Prednosti za prasad:

- Poboljšan pristup vimenu;
- Kosi zidovi za zaštitu tijekom lijeganja krmače i sisanja;
- Odgovarajuće okruženje za kretanje;
- Smanjeno širenje infekcije između obora;
- Prilika za doživljaj „obogaćenog“ okruženja.

Prednosti za radnike/uzgajivače:

- Brz i siguran pregled prasadi;
- Lako održavanje dobre higijene u objektima (odvojeno područje za gnoj);
- Jednostavni i jeftini materijali za izgradnju obora;
- Jednostavnija mogućnost odvajanja krmača od prasadi;
- Višestruke pristupne točke za jednostavno pregledavanje kao i za kretanje životinja.

Nedostatci slobodnog prasenja očituju se kroz:

- Veći opsega ljudskog rada;
- Nemogućnost nabavke materijala za nastiranje (stelja);
- Smanjena iskoristivost objekta – veća površina obora u odnosu na standardni obor s uklještenjem;
- Ekonomičnost proizvodnje?

Većinu navedenih nedostataka moguće je kompenzirati kroz mjere dobrobiti životinja, čime ovaj način držanja dojnih krmača i sisajuće prasadi postaje ekonomski, socijalno i stručno prihvatljiv.

Vrste sustava „slobodnog prasenja“

S obzirom na povijesni kontekst razvoja svinjogojstva u pojedinim zemljama, u novije vrijeme razvijeni su i različiti sustavi „slobodnog prasenja“, koji su utemeljeni na tradicijskim oblicima držanja krmača. prilagođenim potrebama današnjeg vremena. Danas su najpoznatiji sustavi „slobodnog prasenja“: PigSAFE, Danish Free Farrower System, FAT2, SowComfort, WelCon, SWAP i brojni drugi. Zajedničko svim ovim sustavima je da su dizajnirani s ciljem da ispune sve potrebe krmača i njezina legla koje je prihvatljivo sa stajališta dobrobiti. Također, zajedničko im je i da zahtijevaju više prostora i skuplji su za gradnju i održavanje. Opravdanost implementacije ovakvih sustava „slobodnog prasenja“ može se objasniti ispunjavanjem prirodnih potreba krmača i slobodom, koja joj je ograničena u konvencionalnim oborima za prasenje s uklještenjem, te produživanjem proizvodnog vijeka krmača.

Konvencionalni sustavi s oborima s uklještenjem lakši su za upravljanje, ali nisu u suglasju s dobrobiti svinja i zadovoljavanjem njihovih potreba za slobodnim ponašanjem. Svi sustavi „slobodnog prasenja“ kao polazišnu točku dizajna imaju osnovne bihevioralne potrebe (prilagođeno ponašanju svinja). Svi navedeni sustavi testirani su na farmama i u proizvodnji, te predstavljaju stvarnu alternativu konvencionalnim oborima za prasenje koji će u budućnosti imati značajnu primjenu u razvoju i provedbi održivih proizvosnih sustava u svinjogojstvu.

Možemo zaključiti da „Slobodno prasenje“ predstavlja alternativni sustav prasenja krmača u okviru ciklusa svinjogojske proizvodnje koji osigurava krmačama i prasadi ispunjavanje bihevioralnih potreba (slobodno, prirodno ponašanje) te utječe na poboljšanje proizvodnih svojstava te na produženje proizvodnog vijeka krmača. Koncept „slobodnog prasenja“ izuzetno je zanimljiv za svinjogojstva kao što je hrvatsko, koja se temelje u većini na malim farmama i gdje bi primjenom ovakvog načina držanja dojnih krmača s prasadi naši svinjogojci mogli, osim poboljšanja statusa proizvodnog stada, ostvariti i određenu financijsku korist kroz dodanu vrijednost temeljenu na dobrobiti.

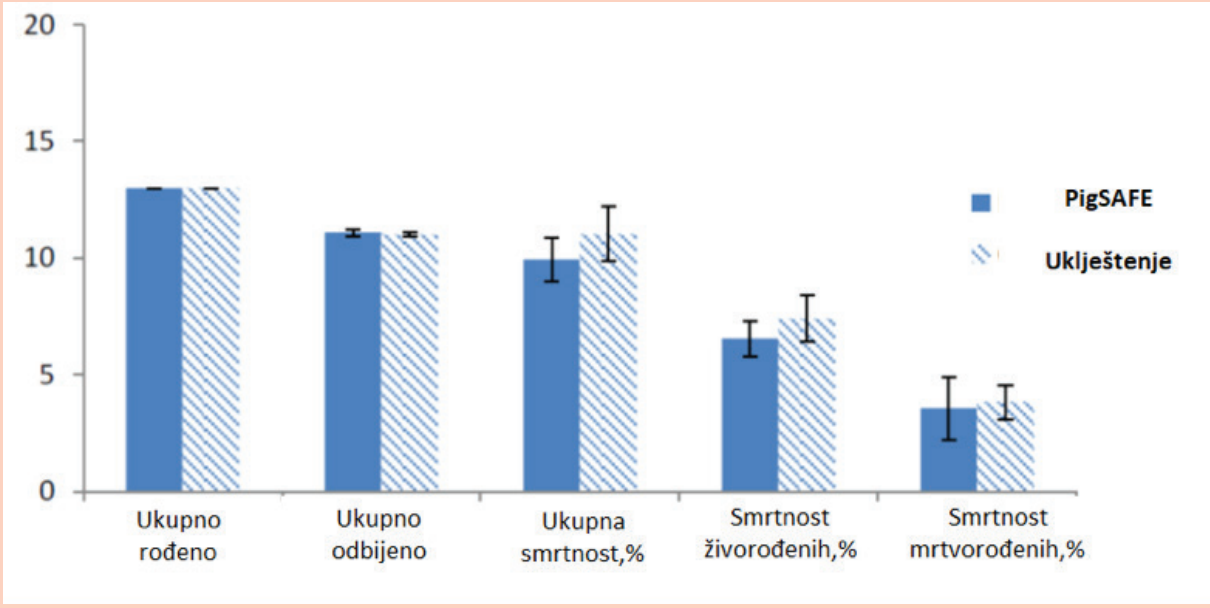

Grafikon 1. Usporedba proizvodnih rezultate u prasilištu sa „slobodnim prasenjem“ i klasičnim oborom

Predstavljamo:

OPG Vrček, Črnec Biškupečki

Razgovarao: doc. dr. sc. Dubravko Škorput

Na 5. izbornoj skupštini Središnjeg saveza udruga uzgajivača svinja Hrvatske održanoj 20. studenoga 2021. u Novoj Gradiški za novog predsjednika Središnjeg saveza uzgajivača svinja Hrvatske izabran je Dalibor Vrček, član Udruge uzgajivača svinja Varaždinske županije. Tim povodom smo razgovarali novoizabranim predsjednikom Saveza. Obiteljsko poljoprivredno gospodarstvo Vrček nalazi se u Črnecu Biškupečkom, udaljenom 6 kilometara od Varaždina. Po mnogo čemu specifično gospodarstvo ističe se pristupom koji uvažava principe zelene poljoprivrede, što se očituje kroz ulaganja u bioplinsko postrojenje, koje omogućuje učinkovito zbrinjavanje otpada.

Koliko dugo se bavite svinjogojstvom i kakvi su bili Vaši počeci?

Svinjogojstvom se bavim praktično od malih nogu, još od kad je otac imao farmu za 80 tovljenika, a nakon toga farmu sa 20 rasplodnih krmača. Tovljenike smo proizvodili za veterinarsku stanicu, a 2010. godine smo krenuli u izgradnju. nove farme po Operativnom programu. Farma je otvorena 2011. godine, te se od 2012. godine bavim isključivo svinjogojstvom. Trenutno imam 130 krmača, te zaokružen proizvodni ciklus, te tovimo svu proizvedenu prasad uz godišnju proizvodnju od 2800-3000 tovljenika. Trenutno smo smanjili proizvodnju te se orijentirali na vlastitu preradu i vlastiti prodaju domaćih proizvoda.

Tko sve sudjeluje u proizvodnom procesu na farmi?

Na farmi radi troje ljudi. Jedan radnik je zadužen za hranidbu svinja, drugi za krmače i odojke, a treći za tov svinja. Osobno radim na farmi 3-5 sati dnevno, jedan djelatnik je na puno radno vrijeme, dok je djelatnik koji je zadužen za hranidbu na farmi 3-4 sati dnevno. Na cijelom obiteljskom gospodarstvu sada imamo zaposleno 14 djelatnika, obrađujemo 400 hektara zemlje, a imamo i bioplinsku elektranu, u kojoj je također zaposleno troje djelatnika.

Što Vas je dovelo do uspjeha, koji je vaš „recept“?

Za uspjeh je „zaslužna“ 2011. godina, kad su trebale prve svinje ići van iz farme. Imali smo ugovor s jednom mesnom industrijom, i tri mjeseca prije nego su svinje bile spremne, kontaktirao sam kupca, koji je rekao da

nema problema oko otkupa. Dva do tri tjedna prije izlaska svinja, prilikom organizacije transporta, kontaktirala me osoba koja je zastupnik kupca. Kad su nam ponudili cijenu i rokove plaćanja, odgovorio sam, da mogu odmah staviti ključ u bravu i zatvoriti farmu koju sam tek otvorio. Kalkulacija je bila toliko loša da stvarno nije bilo smisla dati svinje van. Tog trena smo odlučili da sami moramo tražiti svoje kupce i dati neku dodatnu vrijednost našim svinjama.

Koju genetiku držite i zašto?

Na farmi imamo krmače velikog jorkšira, a kao terminalne pasmine nerastova koristimo pasmine pietren i durok. Kod proizvode tovljenika za preradu koristimo duroka, a za proizvodnju tovljenika za svježe meso koristimo pietrena. Nazimice kupujemo, te je godišnja stopa remonta između 40 i 50%.

Što vas je motiviralo da se kandidirate za predsjednika Saveza udruga uzgajivača svinja Hrvatske?

Prilikom odlaska na skupštinu u Novu Gradišku nisam razmišljao o kandidaturi, što više, nisam bio sklon prihvatiti prijedlog jer imam puno posla na vlastitoj farmi, kao i drugi svinjogojci. Međutim, motiviralo me, kako sam i na skupštini rekao, da pokušam u svinjogojstvo unijeti malo duha sa sjevera Hrvatske, da pokušam objasniti da se od svinjogojstva može živjeti, ali samo ako svinjogojstvo kao biznis i ako shvatimo da nam primarna proizvodnja ne može biti jedini izvor prihoda. Kao predsjednik Saveza, imam dva osnovna plana, prvi plan je da konačno napravimo brend od hrvatske svinje, te da znak crveni i plavi znakovi koje imamo, meso svinja uzgojenih u Hrvatskoj ili meso svinja i rođenih i uzgojenih u Hrvatskoj budu svetinja, da znamo čemu služi mi svinjogojci, ali i potrošači, mesari, djeca u školama, vrtićima i da postane prepoznatljiv. Znak koristi mali broj proizvođača, a on je fantastična stvar. Dakle, jedan od prioriteta je d započnemo koristiti te znakove i da ljudi znaju da iza njega stoji kvalitetno i svježe meso, i da iza toga stoji veliki broj obitelji koji žive od tog znaka: obitelji djelatnika, cijela regija se može razviti ako se razvija svinjogojstvu u jednoj regiji.

Kakav je Vaš trenutni pogled na hrvatsko svinjogojstvo?

Rekao bih da je tekuća godina izuzetno loša, kako meni tako i svim svinjogojcima. Od 2011. godine i otvaranja farme, ovo je najlošija godina. Ali, to nije ni prva ni zadnja godina koja je takva, moramo se orijentirati prema razvoju te disperzirati rizik u našem poslovanju i omogućiti dodatne izvore prihoda. Nudi nam se dosta stvari koje možemo iskoristiti iz europskih fondova, i njih možemo razvijati na našim gospodarstvima.

Što biste poručili uzgajivačima?

Uzgajivačima bih poručio da ne posustanu jer nas nitko nije tjerao da radimo taj posao, mi taj posao radimo iz ljubavi. Slično je kao s vinogradom, kad netko obrađuje vinograd to radi iz ljubavi, isto je tako sa stočarstvom. Neka ostanu uporni, osluškuju natječaje koji se raspisuju, posebno vezane uz Zeleni plan, jer tu je budućnost, tu leže skriveni poticaji dodane vrijednosti koje možemo primijeniti na našim gospodarstvima, te da se možemo u razdobljima loše cijene svinja pokriti s drugim izvorima.

Koronavirusi i osvrt na istraživanje prisutnosti sars cov-2 u slobodnoživućih divljih svinja (Sus scrofa) u Republici Hrvatskoj

Izv. prof. dr. sc. Lorena Jemeršić
Hrvatski veterinarski institut, Virološki odjel, Savska cesta 143, 10000 Zagreb

Koronavirusi su uzročnici respiratornih, gastrointestinalnih i neuroloških infekcija u sisavaca i ptica. Pripadnici su potporodice Orthocoronavirinae koja sadrži četiri roda alfa, beta, gama i delta koronaviruse. Prirodni rezervoari alfa i betakoronavirusa su šišmiši, dok su rezervoari gama i delta koronavirusa ptice. Značajka je svih koronavirusa učestala mutacija RNK koja može rezultirati promjenom patogenosti, tkivnog tropizma i/ili domaćina. Premda su znanstvenoj javnosti poznati već desetljećima, koronavirusi su potakli posebno zanimanje istraživača početkom 21. stoljeća nakon pojave emergentnih koronavirusnih infekcija u ljudi, ali i životinja, naročito svinja. Najznačajnije su pri tom infekcije ljudi virusom teškog akutnog respiratornog sindroma ili SARS (2002.) i srednje-istočnog respiratornog sindroma ili MERS (2012.). koje su nastale prijenosom uzročnika sa šišmiša preko druge vrste životinja (kod SARS-a cibetke, a MERS-a deve) na čovjeka. Obje su dovele do visoke smrtnosti u inficiranih ljudi od 11% i 30%. SARS i MERS su infekcije nastale.

Od 2019. godine čovječanstvo je suočeno s pandemijom COVID-19. Uzročnik je betakoronavirus, inačica virusa uzročnika SARS-a, nazvan SARS CoV-2. Primordijalni je rezervoar virusa šišmiš, međutim za razliku od dosadašnjih spoznaja vezanih za prijenos virusa sa šišmiša na čovjeka, kod SARS CoV-2 nije poznata do danas životinjska vrsta koja bi bila poveznica. Međutim, mali je broj istraživanja publiciran sa svrhom prepoznavanja potencijalnih životinjskih nositelja virusa SARS CoV-2. Stoga je naše istraživanje među prvima u Europi. Danas je poznat prijenos SARS CoV-2 na psa, domaće mačke, divlje mačke u zooloških vrtovima (tigra, lava, snježnog leoparda i pume), feretke, vidrice iz uzgoja te gorila. U studenom je prijavljena i pojava infekcije u bijelorepog jelena u SAD.

Svinja se pokazala optimalnim inkubatorom za koronaviruse, te je 21. stoljeće već sada obilježeno nizom novih sojeva i genotipova koji su doveli do uginuća svinja milijunskih razmjera diljem svijeta. Koronavirusi svinja prvenstveno dovode do gastrointestinalnih poremećaja, naročito u prasadi koji mogu imati fatalni ishod. Najveći je broj infekcija uzrokovan alfakoronavirusima. Prva je opisana već 1943. godine pod nazivom transmisivni gastroenteritis svinja (TGE). Potom je 1986. godine prepoznat novi soj tzv. respiratorni koronavirus svinja (engl. Porcine Respiratory Coronavirus, PRCv). Tijekom 70-tih godina prošlog stoljeća u Europi je opisan i virus epidemijskog proljeva svinja (engl. Porcine epidemic diarrhea virus, PEDV) koji dovodi do slične kliničke slike poput TGEa. Premda globalno proširen, tek pojavom novog visoko patogenog soja na području Kine, SADa (2010. i 2013. godine) te Europe (2014. godine), pobuđuje zanimanje svjetske znanosti. Opisan je i u Hrvatskoj 2016. godine. Uvođenjem strogih biosigurnosnih mjera, te uz primjenu komercijalno dostupnog cjepiva, širenje infekcije je zaustavljeno, ali ne i pojavnost novih koronavirusa svinja. Naime, tijekom 2016. godine opisan je koronavirus u svinja koji dovodi do sindroma akutnog proljeva kod svinja (SADS-CoV), a koji je dokazan u Kini, a popraćena je visokim letalitetom koji može iznositi i 90%.

U svinja je opisana i Infekcija deltakoronavirusom svinja (PDCoV) koja je vjerojatno prenijeta sa ptica pjevica rekombinacijom RNK. Ovo je prvi i jedini opis prijenosa deltakoronavirusa na sisavca. Premda infekcija nije praćena visokim letalitetom, zbog nalaza regija u genomu PDCoVa koji odgovaraju sojevima izdvojenima iz ljudi, svinja i ptica, nije isključen njegov zoonotski potencijal, kao ni mogućnost promjene domaćina.

Svinja može biti prirodno inficirana i betakoronavirusima, kao što je infekcija virusom hemaglutinacijskog encefalomijelitisa svinja (engl. Porcine hemagglutinating encephalomyelitis virus – PHEV). Opisana je 1957. godine, ali i danas predstavlja problem u svinjogojskoj industriji, prvenstveno u uzgojima s lošijim biosigurnosnim uvjetima. Zadnje prijavljene pojave opisane su od strane novog soja virusa i zabilježene su 2001. i 2002. godine u Kanadi, te 2006. u Argentini.

S pretpostavkom kako je svinja primljiva za SARS CoV-2, Hrvatski veterinarski institut je započeo istraživanje prisutnosti protutijela za virus SARS CoV-2 i RNK virusa u uzorcima podrijetlom od slobodnoživućih divljih svinja. Divlja svinja je proširena diljem Hrvatske. Svejed je i približava se naseljenim područjima u potrazi za hranom. Time su omogućeni kontakti sa ljudskim otpadom koji može biti potencijalno kontaminiran virusom SARS CoV-2, ali i sa kontaminirianim okolišem, stoga su zanimljiva vrsta za promatranje zagađenosti okoliša virusom SARS CoV-2.

Ukupno su pretražene 153 jedinke svinje divlje. Uzorkovanje je trajalo od lipnja 2020. do kraja veljače 2021., dakle prije, za vrijeme i nakon drugog pandemijskog vala COVID-19. Životinje iz istraživanja su testirane na prisutnost protutijela za N protein virusa SARS CoV-2 imunoenzimnim testom (ID Screen® SARS-CoV-2 Double Antigen Multi-species ELISA kit, IDvet, Francuska) i neutralizacijskih protutijela za S protein virusa SARS CoV-2 surogat virus neutralizacijskim testom (cPASS SARS-CoV-2 Neutralization Antibody Detection Kit, GenScript, Nizozemska). Uzorci fecesa su testirani pomoću nekoliko priznatih RT-PCR protokola temeljenih na prepoznavanju različitih odsječaka genoma virusne RNK.

Pretraživanja su polučila negativne rezultate na prisutnost protutijela za SARS CoV-2, kao i odsječaka RNK što pokazuje da u Hrvatskoj nije došlo do prijenosa virusa SARS CoV-2 na slobodnoživuće divlje svinje, usprkos naglom širenju virusa tijekom drugog pandemijskog vala. Međutim, mutacije i stalna tvorba novih sojeva SARS CoV-2 mogu postati značajni čimbenik našeg eko sustava ukoliko se omogući prijenos virusa na životinje pa tako i na divlje svinje. Naime, nastankom novog životinjskog rezervoara virusa, kontrola i suzbijanje COVID-19 bila bi ograničena, ako ne i onemogućena, a eko sustav kakvog poznajemo, ugrožen. Stoga je odgovornost na nama sačuvati okoliš i divlje životinje od COVID-19.

Postupak zaštite naziva „Meso turopoljske svinje“ – zaštićena oznaka izvornosti

Danijel Karolyi
Sveučilište u Zagrebu Agronomski fakultet

Ministarstvo poljoprivrede Republike Hrvatske je nakon uspješno provedenog postupka na nacionalnoj razini dana 10. rujna 2021. godine donijelo Rješenje kojim se odobrava prijelazna nacionalna zaštita naziva „Meso turopoljske svinje“ – zaštićena oznaka izvornosti. Ovime je naziv proizvoda „Meso turopoljske svinje“ – zaštićena oznaka izvornosti, zaštićen na području Republike Hrvatske, čime je ostvaren prvi korak ka registraciji oznake na razini Europske unije. Zahtjev za zaštitu naziva „Meso turopoljske svinje“ – zaštićena oznaka izvornosti podnijela je Plemenita općina turopoljska, Sekcija uzgajivača turopoljske svinje, iz Velike Gorice, a autor Specifikacije proizvoda je prof.dr.sc. Danijel Karolyi s Agronomskog fakulteta u Zagrebu.

IZ SPECIFIKACIJE PROIZVODA

Turopoljska svinja je najstarija hrvatska i jedna od najstarijih europskih pasmina svinja. Pripada u skupinu kasno-zrelih primitivnih pasmina masnog tipa (Slika 1.). Smatra se da je nastala još tijekom ranog srednjeg vijeka na području Turopolja križanjem lokalno udomaćene svinje čiji je izvorni oblik bio sredozemna divlja svinja (*Sus mediteraneus*) i šiške – izravnog potomka europske divlje svinje (*Sus scrofa ferus*), koju u ove krajeve sa sobom dovode novo pridošla slavenska plemena. Nastala svinja bila je prilagodljiva i otporna na vremenske uvijete i bolesti te se, kao takova, odlično uklopila u ekosistem hrastovih šuma i močvarnih livada Turopolja.

Slika 1. Krmača i prasad turopoljske pasmine (Izvor: Agronomski fakultet Zagreb)

Slika 2. Turopoljske svinje na šumskoj paši i lokalno stanovništvo (Izvor: Foto arhiva Plemenite općine turopoljske, Velika Gorica)

Uzgoj turopoljskih svinja stoljećima je bio značajan za egzistenciju lokalnih stanovnika, od pamtivijeka vrsnih svinjogojaca. Tako Laszowski (1911.), opisujući povijest Plemenite općine Turopolja (čiji najstariji Statut datira iz 1278. godine) spominje zadrugu Galeković u Mraclinu u čijim je „kocima" svake godine bilo od 300 do 400 svinja, dok je zadruga Leder u Kurilovcu imala najljepše svinje, poznate pod imenom „Lederove plešine" (Laszowski 1911.: Povijest plem. općine Turopolja nekoć zagrebačko polje zvane, Tisak Antuna Scholza, Zagreb, Svezak II, str 100.). Ritzoffy (1931.), pak navodi da je „tovljenje svinja, i to valjano tovljenje posebno umiječe, a naročiti vještaci u tom su Mraclinčani" (Ritzoffy 1931.: Prinos k poznavanju Turopoljskog svinjčeta. Veterinarski arhiv 1 (1-4), str 102.). Tov svinja uobičajeno se provodio u „stancima" u šumi, uz dotovljavanje kukuruzom (Slika 2.).

U drugoj polovici IX. stoljeća i prvoj polovici XX. stoljeća, uzgojno područje turopoljske svinje proširilo se iz Turopolja prema Sisku i Draganiću, a kasnije i na dio Slavonije i Podravine dospjevši sve do granica Mađarske. Zbog razvoja trgovine i izvoza pasmina postaje poznata i u inozemstvu, posebno u Austriji i Njemačkoj. O značaju turopoljske svinje za tadašnje svinjogojstvo Hrvatske svjedoče Bečke poljoprivredne novine u svom članku „Uzgoj svinja u Hrvatskoj i Slavoniji" iz 1898. godine, u kojem se navodi da je „u Hrvatskoj najraširenija turopoljska svinja", te da su „…probrane turopoljske svinje na svim stočnim izložbama, posebno u Beču, uvijek odnosile prve nagrade" (*Wiener Landwirtschaftliche Zeitung,* 15.1.1898.). Ritzoffi (1931.) navodi da se „Prema rezultatima popisa stoke u Kraljevini Srba, Hrvata i Slovenaca od 31. siječnja 1921. "u srezovima Zagreb, Velika Gorica, Sisak, Pisarovina, Petrinja, Novska, Kutina, Karlovac, Jastrebarsko, Glina, Dugo selo i Čazma uzgajalo oko 85 000 grla turopoljske svinje, od čega se dio izvozio (Ritzoffy 1931.: Prinos k poznavanju Turopoljskog svinjčeta. Veterinarski arhiv 1 (1-4), str 87-88.).

Tranzicijom iz ekstenzivnog u intenzivno svinjogojstvo sredinom 20. stoljeća, a posebno nakon ukidanja Plemenite općina turopoljske 1947. godine u okviru tadašnje SFRJ, turopoljska pasmina gubi gospodarski značaj te u narednim godinama gotovo izumire. Opstaje samo zahvaljujući nekolicini uzgajivača na području Turopolja i Lonjskog polja. Interes za pasminu vraća se tek s obnovom Plemenite općine turopoljske nakon uspostave Republike Hrvatske 1991. Revitalizacija uzgoja započinje 1996. godine od kada se pasmina nalazi u državnom programu obnove i in situ zaštite (Đikić i sur. 2010.: *Biological characteristics of Turopolje pig breed as factors in renewing and preservation of population*. Stočarstvo, 64 (2-4), str. 80.). Za provedbu uzgoja ovlaštena je Udruga Plemenita općina turopoljska, koja okuplja 15-tak uzgajivača.

Meso turopoljske svinje u prošlosti je bilo posebno cijenjeno i često smatrano boljim od mesa drugih pasmina svinja. Tako Bečke poljoprivredne novine (1898.) opisujući turopoljsku pasminu posebno ističu finoću mesa i čvrstinu slanine (*Wiener Landwirtschaftliche Zeitung,* 15.1.1898.), dočim Narodna enciklopedija srpsko-hrvatsko-slovenačka, u izdanju iz 1929. godine navodi: „Meso turopoljske svinje je vrlo tečno, te po kvaliteti bolje od šiške i mangalice" (Narodna enciklopedija srpsko-hrvatsko-slovenačka, sv. IV., Bibliografski zavod, Zagreb, 1929., str. 935). Tovljenike turopoljske pasmine karakterizira sporija brzina rasta i kraći trup s manjim udjelom mesa u usporedbi s drugim pasminama svinja, dok je nakupljanje masnog tkiva, posebice potkožno te između mišića, znatno veće. (Karolyi i suradnici, 2019.: Turopolje Pig (Turopoljska svinja). U: *European Local Pig Breeds - Diversity and Performance. A study of project TREASURE* (Čandek-Potokar M., Nieto Linan R. (ur.), IntechOpen, str. 271-274). Zbog više dobi pri klanju te veće fizičke

aktivnosti svinja tijekom boravka na otvorenom meso je tamnije i crvenije boje, kompaktnije mišićne teksture i bez tzv. „BMV“ (blijedo, meko, vodenasto) karakteristika, koje se često pojavljuju kod stresno osjetljivih svinja uslijed genskih mutacija koje kod turopoljske pasmine nisu zabilježene (Muñoz i suradnici, 2018.: *Diversity across major and candidate genes in European local pig breeds*. PLoS ONE 13(11): e0207475., str. 7 i 11.).

Zanimanje javnosti za turopoljskom svinjom prisutno je i danas o čemu svjedoče brojni tiskovni i elektronski mediji. Nedavno provedeno istraživanje potrošačkih preferencija potvrdilo je da domaći potrošači (N=1121) mahom poznaju turopoljsku svinju (89,5% ispitanika) i prepoznaju kvalitetu njenog mesa i proizvoda te ih gotovo polovina (47%), a na lokalnoj razini i većinom (55-57% ispitanika) smatraju boljim od mesa i proizvoda od modernih pasmina svinja (Cerjak 2019.: Znanje i preferencije potrošača prema turopoljskoj svinji i proizvodima od turopoljske svinje, Agronomski fakultet Zagreb, str. 1-40.).

OPIS PROIZVODA

Naziv „Meso turopoljske svinje“ označava svježe meso i ostale jestive dijelove svinjskog trupa (Slika 3.) muških kastrata i ženskih životinja autohtone turopoljske pasmine turopoljska svinja, koje su rođene, uzgojene i zaklane na područje kontinentalne Hrvatske koje obuhvaća 13 županija (Zagrebačka, Sisačko-moslavačka, Varaždinska, Vukovarsko-srijemska, Osječko-baranjska, Brodsko-posavska, Požeško-slavonska, Virovitičko-podravska, Bjelovarsko-bilogorska, Koprivničko-križevačka, Međimurska, Krapinsko-zagorska i Karlovačka) i grad Zagreb, te su tijekom tova držane u otvorenom ili polu-otvorenom sustavu uzgoja, sukladno uvjetima držanja i hranidbe koje propisuje Specifikacija proizvoda. Dob svinja pri klanju iznosi najmanje 12 mjeseci, a mogu koristiti samo klaonički obrađeni svinjski trupovi T1 (utovljene svinje) i T2 (utovljene svinje većih završnih masa) kategorije. Minimalna debljina leđne slanine izmjerena iznad *m. gluteus medius* prema ZP-metodi dvije točke mora iznositi 30 mm. „Meso turopoljske svinje“ je tamnije i crvenije boje, kompaktnije mišićne teksture i sa manje površinskog sekreta nego kod standardno proizvedene svinjetine. Prirođeno, ima veći stupanj nakupljanja masnog tkiva, posebice u potkožnom dijelu te između mišića. Ohlađeno masno tkivo je čvrsto, sjajno-bijele boje. Termički obrađeno meso je pri konzumaciji elastično-sočne konzistencije, punog okusa i specifične arome koju daju otopljene masnoće mesa.

Slika 3. Klaonički obrađeni trup tovljenika turopoljske pasmine (Izvor: Agronomski fakultet Zagreb)

Schaumann proizvodi sa posebnom namjenom:

SCHAUMANN-SIXPIG - lizalica za svinje sa posebnim prednostima:

- ispunjava zahtjeve za zanimaciju svinja u štali
- posebna receptura sa umirujućim učinkom i razgradljivim pakiranjem
- jednostavna primjena - lagana za doziranje, životinje ga koriste po volji

SCHAUMANN kutija sa sitima za smjese za svinje

SCHAUMA MENTHO C- pomagač protiv respiratornih problema

- visoko učinkovita kombinacija eteričnih ulja mentola i eukaliptusa za ublažavanje respiratornih problema
- u kombinaciji s visokim udjelom vitamina C kao hvatača radikala i za potporu imunološkog sustava
- koristiti u svinjogojstvo sa 0,3-0,6% udjela u smjesi za sve kategorije svinja

SCHAUMANN AGRI d.o.o, Tel.: +385 48 665 148 - info@schaumann.hr –

www.schaumann.hr

YouTube

Najava: XVII. Savjetovanje uzgajivača svinja

Središnji savez uzgajivača svinja u suradnji s Hrvatskom agencijom za poljoprivredu i hranu organizira XVII. Savjetovanje uzgajivača svinja, koje će se održati 16. i 17. veljače 2022. godine u Tuheljskim toplicama. Na savjetovanju će sudjelovati predstavnici akademske zajednice (Sveučilište u Zagrebu Agronomski fakultet, Fakultet Agrobiotehničkih znanosti Osijek, Sveučilište u Zagrebu Veterinarski fakultet), predstavnici Hrvatske agencije za poljoprivredu i hranu, te predstavnici Ministarstva poljoprivrede. Cilj savjetovanja je prvenstveno edukacija i informiranje uzgajivača svinja, ali i stručnjaka iz različitih područja svinjogojstva kao što su: uzgoj i selekcija, držanje i hranidba svinja, zakonske legislative, ruralni razvoj, preventiva i zdravstvena zaštita, tehnologija proizvodnje, kvalitete svinjskog mesa, kao i ostalih aktualnih tema. Savjetovanje središnje mjesto susreta uzgajivača i stručnjaka, razmjene iskustava unutar samih proizvođača, stjecanja korisnih i primjenjivih spoznaja, kao i unaprjeđenje poslovnih odnosa.

Zanimljivosti

• Održan Dutch Pork Expo

Unatoč pandemiji koronavirusa, u posljednjem izdanju Dutch Pork Expo-a, specijaliziranog sajma za uzgajivače svinja i peradi u Nizozemskoj predstavilo se 250 izlagača te ga je posjetilo 5 300 posjetitelja. Tijekom sajma predstavljena je platforma „The Smart Animal Farming knowledge“, koja će se razvijati u budućim izdanjima sajma. Sljedeće izdanje sajma održat će se 14. i 15. Veljače 2023. u Den Boschu, u Nizozemskoj.

• Europske zemlje smanjile upotrebu antimikrobnih preparata

Prodaja antimikrobnih preparate u zemljama Europske unije smanjila se za 40 %. Prema podacima 25 zemalja članica, s dostupnim podacima od 2011. do 2020., ukupna prodaja antimikrobnih preparata u zemljama Europske unije je 43% niža u 2020. odnosu na 2011. Posljedica je to pojačanih kontrola i kampanja za smanjenje upotrebe antibiotika čija nekontrolirana upotreba može prerasti u javnozdravstveni problem.

Burzovno izvješće

Cijene svinja na njemačkom tržištu, a na koje se značajno oslanja i hrvatsko tržište, na bazi mesnatosti 57% dosegle su najniže razine od ožujka 2021, te su se do sredine prosinca zadržale na 1,20 € za tovljenika mesnatosti 57%. Ipak, očekuje se porast cijena zbog dolaska božićnih blagdana, no neizvjesnost na tržištu posljedica je stanja uzrokovanog epidemijom korona virusa, zbog čega u pitanje dolaze tradicionalne proslave za vrijeme blagdana. Stalna pojava žarišta afričke svinjske kuge također nepovoljno utječu na kretanje cijena. Nemogućnost izvoza u treće zemlje rezultira zasićenjem europskog tržišta, pri čemu se posljedice najviše osjećaju u zemljama niske samodostatnosti.

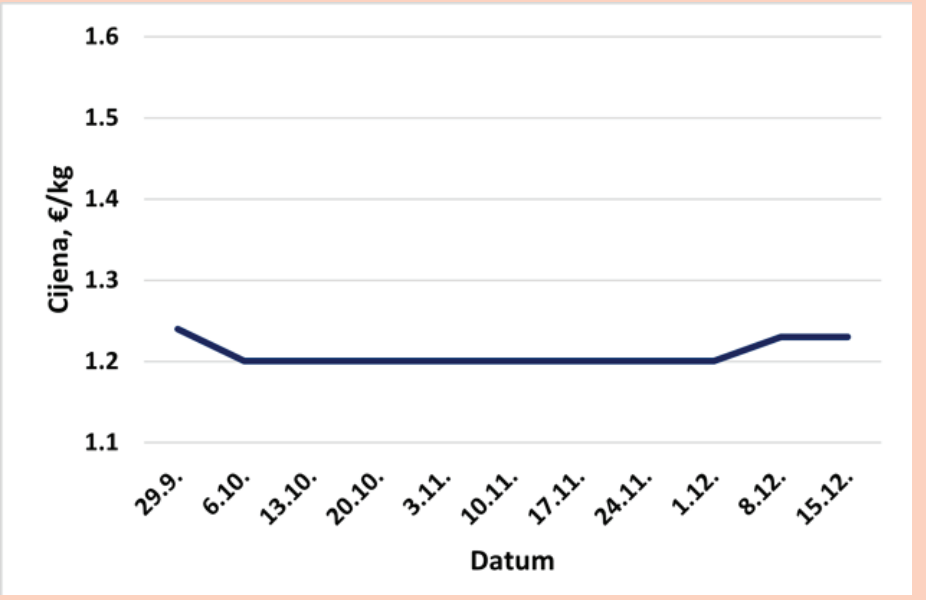

Zanimljivosti

• EU: Novi apeli za pomo svinjogojskom sektoru

Grupa od 13 zemalja članica uputila je zahtjev Europskoj komisiji za hitnim mjerama potpore svinjogojstvu. Iako je stanje na tržištu bilo zadovoljavajuće tijekom prve polovice godine, situacija se promijenila posljednjih mjeseci, prije svega zbog smanjenih profita koji su posljedica snažnog povećanja cijena stočne hrane (žitarice, uljarice, nusproizvodi) i povišenih cijena ostalih inputa. Za sektor svinjogojstva situacije još teža zbog zasićenosti tržišta, zbog čega cijene svinjetine i dalje padaju, dok troškovi inputa ostaju isti. Stoga je Litva uz potporu predstavnika Austrije, Belgije, Bugarske, Hrvatske, Cipra, Češke Republike, Estonije, Francuske, Grčke, Mađarske, Latvije, Poljske i Slovačke, zatražila hitnu reakciju na ovu situaciju i potporu u vidu hitnih mjera pomoći sektoru.

• Francuska zabranjuje kastraciju prasadi bez anestezije i analgezije

Od 1. siječnja 2022. kastracija prasadi u Francuskoj mora se provoditi na bezbolan način, koristeći anesteziju i analgeziju. Ministarstvo hrane i poljoprivrede objavilo je uredbu i tehničke upute propisujući uvjete pod kojima se domaće svinje mogu kastrirati na farmama svrhe koje nisu terapeutske i dijagnostičke.

• Kina značajno smanjuje uvoz svinjskog mesa

Rujan i listopad obilježio je pad uvoza svinjetine u Kinu od 40 % u usporedbi s istim razdobljem prethodne godine. Uvoz svinjetine u Kinu tijekom listopada pao je na 200 000 tona, što je najniža vrijednost od studenoga 2019. i 41,1% niže u usporedbi s istim mjesecom prošle godine. Rujan je obilježio rekordan pad od 44,8 % (210 000 tona u odnosu na 380 000 tona). Tijekom prvih 10 mjeseci ove godine ukupni uvoz svinjetine zaustavio se na 3 340 000 t, što je 7,5% manje u usporedbi s istim razdobljem prošle godine.

Središnji savez udruga
uzgajivača svinja Hrvatske
Ilica 101 10000 Zagreb
Tel: 01/3903-115
e-mail: sus@sus.hr